

Odpovědi na otázky k CNG

S ohledem na klimaticko-energetické cíle EU do roku 2030 a vysoký podíl sektoru dopravy na emisích, je nutné si uvědomit potenciál, který vozy na CNG mají při naplňování těchto cílů. Jednou ze základních podmínek dalšího rozvoje CNG v ČR, je taktéž níže uvedená problematika, tj. celonárodní a unifikované řešení otázky parkování CNG vozidel v garážích.

Kde a za jakých podmínek mohou CNG vozy parkovat? Jaká je situace dosud? Na základě jaké legislativy?

Vjezd vozidel na plynná paliva do garáží upravuje především novela vyhlášky MV č. 23/2008 Sb. o technických podmínkách požární ochrany staveb (vyhláška č. 268/2011 Sb.), která uvádí obecné podmínky, za kterých je parkování CNG vozidel možné s odkazem na platné technické normy. V souladu s touto vyhláškou řeší garážování CNG aut také normy ČSN 73 0804 Požární ochrana staveb a ČSN 73 6058 Jednotlivé, řadové a hromadné garáže a technická pravidla TPG 982 01 Vybavení garáží a jiných prostorů pro motorová vozidla s pohonným systémem CNG.

V §21 odst. 2 vyhlášky č. 268/2011 Sb., se uvádí:

Garáž, která slouží i pro parkování vozidel s pohonem na plynná paliva musí být vybavena detektory úniku plynu a účinným větráním v souladu s českou technickou normou uvedenou v příloze č. 1 části 1 bodu 2 a části 17. Požadavek uvedený ve větě první platí i pro příjezdový a výjezdový prostor hromadné garáže sloužící i pro parkování vozidel s pohonem na plynná paliva, pokud je tento prostor delší než 30 m a je obestaven stavebními konstrukcemi alespoň ze tří stran. Posouzení garáže sloužící i pro parkování vozidel s pohonem na plynná paliva a jejího vybavení elektrickým zařízením z hlediska rizika vzniku výbušné atmosféry musí být provedeno v souladu s českými technickými normami uvedenými v příloze č. 1 části 16 bodech 2 až 4.

ČSN 73 6058 uvádí:

5.4 Parkování vozidel s pohonem na plynná a ostatní alternativní paliva a energie

5.4.1 Parkování vozidel s pohonem na plynná paliva v garáži je možné při splnění následujících podmínek:

- jsou splněny bezpečnostní a technické požadavky ČSN 73 0804 a příslušného právního předpisu¹⁾);
- provozní větrání pro vozidla na plynná paliva je navrženo v souladu s příslušným právním předpisem¹⁾, podle 5.2.3 a přílohy A obdobně jako pro vozidla na uhlovodíková kapalná paliva;
- havarijní větrání je navrženo podle 5.3.3.

5.4.2 Při detekci úniku plynného paliva, které odpovídá:

- nejvýše 10% dolní meze výbušnosti, dojde k aktivaci nuceného provozního větrání, pokud je v garáži instalováno;
- 20% dolní meze výbušnosti, dojde k aktivaci havarijního větrání;
- 50% dolní meze výbušnosti, dojde k vyhlášení požárního poplachu a je zakázán vjezd dalších vozidel do garáže.

5.4.3 V novostavbách hromadných garáží s více než 27 parkovacími stáními musí být nejméně 10 % parkovacích stání navrženo tak, aby umožňovala parkování vozidel na plynná paliva.

POZNÁMKA Podrobnější informace o návrhu parkovacích stání pro výše uvedená vozidla jsou uvedeny v technických dokumentech, například pro vozidla s pohonem na zemní plyn ve zvláštním předpisu [4].

5.4.4 Pro parkování vozidel na plynná paliva je možné určit pouze vyhrazený prostor hromadné garáže a ten vybavit podle požadavků uvedených v 5.4.2 a 5.4.3. Vyhrazený prostor musí být stavebně oddělen pro zabezpečení větrání tohoto prostoru a/nebo musí tvořit samostatný požární úsek.

5.4.5 Parkování vozidel na ostatní alternativní pohony v hromadné garáži je možné, pokud jsou splněny požadavky této normy, ČSN 73 0804 a právního předpisu1).

5.4.6 Vyhrazená stání pro vozidla na elektrickou energii se doporučuje vybavit zařízením pro dobíjení akumulátorů.

5.4.7 Označení vyhrazených parkovacích stání pro vozidla s různým pohonným systémem se navrhuje podle přílohy A ČSN 73 6056.

Liší se nějak pravidla pro parkování v uzavřených objektech pro LPG a jinak pro CNG? Jak?

ČPS dlouhodobě upozorňuje, a při zpracování novely vyhlášky i revizí souvisejících norem, oponoval stanoviskem, že nelze používat nevhodné označení „vozy s pohonem na plynná paliva“ ale je nutné rozlišovat CNG a LPG, neboť oba plyny mají zcela odlišné fyzikálními vlastnostmi, především hustoty. Toto nepřesné označení ve svém důsledku zvyšuje finanční náklady pro investory, je-li povinnost zajistit detekci a účinné odvětrání pro oba plyny současně. ČPS na tuto skutečnost a možné následky pro investory a projektanty mnohokrát zpracovatele novely vyhlášky upozorňoval. Bohužel naše upozornění ani návrhy znění příslušné části vyhlášky nebyly akceptovány.

Kdo všechno na dodržování pravidel dohlíží? (hasiči při kolaudaci? provozovatelé parkovacích domů? policie?...)

Proces projektování, povolování a provozování staveb, včetně garáží, podléhá stavebnímu zákonu a z něho plynoucím povinnostem. Soukromí vlastníci objektů, ve kterých se nachází garáž, většinou „problematiku vjezdu“ pro CNG auta řeší bohužel tím nejjednodušším a nejlevnějším způsobem, a to tak, že u vjezdu instalují zákazovou značku.

Co hrozí řidiči CNG vozu (nebo obecně vozu na plyn) pokud dnes zaparkuje v místě, kde to je zakázané?

Zmiňovanou situaci neřeší v současné době žádný zákon, ani vyhláška (podzemní garáž není pozemní komunikace, tudíž se na ní ani nevztahuje zákon č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích). Řidiči CNG vozu tak hrozí v lepším případě jen upozornění na nesprávné parkování. S pokutováním či odtahem vozu z garáže jsme se v praxi zatím nesetkali.

Jaká je praxe v zahraničí?

V sousedních zemích (SRN, Rakousko, ale i Slovensko) je parkování CNG vozidel v podzemních garážích povoleno a podobná situace je i ve Francii, Švýcarsku, Itálii, V. Británii, Švédsku apod. (tuto skutečnost uvádějí i materiály GŘ HZS). Např. Slovensko nemá v oblasti garážování CNG vozidel žádná omezení, a přitom slovenské a naše požární předpisy vycházejí historicky ze stejných základů.

Proč podle vás není nutné vjezdu CNG vozů do krytých garáží bránit? Nebo ho tak striktně regulovat? Hrozí nějaký výbuch nebo požár...?

Český plynárenský svaz dlouhodobě usiluje, v souladu se zkušenostmi a praxí v zahraničí, o odstranění stávajícího omezení parkování CNG vozidel v podzemních hromadných garážích. Z pohledu bezpečnosti parkování těchto vozidel usilujeme o narovnání pohledu na CNG vozidla obdobně jako jsou vnímána auta na benzín. Materiály, které máme k dispozici, zmiňují větší riziko vzniku požáru, tj. výbušného prostředí v případě parkování benzínového vozidla v porovnání s CNG. Jedná se především o vyšší hodnotu meze výbušnosti směsi zemního plynu se vzduchem oproti parám benzínu ve směsi se vzduchem. Dle bodu vzplanutí zařazuje norma ČSN 65 0201 benzíny do I. třídy, zatímco zemní plyn do IV. třídy. Benzíny mají mez výbušnosti směsi par benzínu se vzduchem 0,6 až 8 %, zatímco zemní plyn 4,4 až 15%. Je proto otázkou, proč není vjezd do českých garáží minimálně stejně omezen pro benzínová vozidla jako pro vozidla na zemní plyn. HZS ČR ve svém materiálu sám uvádí, že „netěsná benzínová nádrž představuje větší potenciální nebezpečí, než netěsná palivová nádrž na CNG“. Tuto skutečnost také potvrzuje závěr studie experta rakouského ministerstva obrany Dr. Schneidera. V souladu s těmito závěry dnes v Rakousku

není vjezd pro CNG vozidla do garáží nijak omezen. Jako příklad lze uvést parkování testovacího vozu VW Golf s pohonem na CNG ve Vídni, ve 3. podzemním podlaží, se kterým Rainer Zietlow v roce 2006 absolvoval cestu kolem světa – viz foto v příloze.

Jak dlouho už ČPS usiluje o změnu současných pravidel?

Problematické garážování aut na zemní plyn se ČPS ve spolupráci se zainteresovanými ministerstvy (MPO, MD a MŽP) a dalšími partnery (např. Škoda Auto, AutoSAP, Svaz průmyslu a dopravy) věnuje systematicky a dlouhodobě. Naší snahou je dosáhnout stejných pravidel pro garážování CNG aut v ČR, která platí např. v sousedních zemích, a v souladu s programovými cíli Národního akčního plánu čistá mobilita usilujeme o odstranění této zásadní bariéry, která brání většímu využívání ekologicky čistých vozidel u nás.

Jaký je podle vás ideální stav? V čem by se měla legislativa a přístup úřadů změnit?

Dosáhnout stejných pravidel pro garážování CNG aut v ČR, která platí např. v sousedních zemích. Z našeho pohledu není nutné měnit legislativu, která parkování CNG vozidel v podzemních garážích nezakazuje, ale za stěžejní zde vnímáme potřebu změny přístupu a získání kladného vyjádření ze strany HZS ČR ohledně bezpečnosti garážování CNG vozů v podzemních garážích, čímž by byl vyslán silný signál směrem k projektantům a majitelům podzemních garáží ohledně bezpečnosti CNG vozidel.

Připravuje aktuálně nějaké ministerstvo nebo poslanci legislativu, která problém vozů na plyn smysluplně řeší? Pokud ano – kdo konkrétně?

ČPS ve spolupráci se zainteresovanými ministerstvy (MPO, MD a MŽP) a dalšími partnery (např. Škoda Auto, AutoSAP, Svaz průmyslu a dopravy) hledá s HZS ČR pro obě strany uspokojivé řešení. V současnosti se připravuje revize normy ČSN 73 6058.

Můžu vás požádat o odkaz na případné podkladové materiály nebo články na toto téma?

V textu uvedené materiály jsou k nahlédnutí v ČPS.

Zdroj: Ing. Pavel Novák (ČPS), leden 2019